

Ympäristöterveysjaosto

Aika 19.02.2026 klo 17:00–19:00

Paikka Teams

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
1	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2	Pöytäkirjantarkastajat	4
4	Ab Herek Oy:n, Kisällintie 4 B, 06150 Porvoo, juoksevan uhkasakon tuomitseminen maksettavaksi	5
5	Itäradan YVA-selostus / lausunto Lupa- ja valvontavirastolle	12
6	Asemakaavan muutosehdotus Aleksanterikatu/ Lukkarinkuja, Loviisa / lausunto Loviisan kaupungille	16
7	Valmiuslakia valmistelevan työryhmän mietintö / lausunto oikeusministeriölle	18
8	Ympäristöterveysjaoston toimintakertomus 2025	24
9	Tiedoksi	25

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Andersson Christer	puheenjohtaja
	Luukkainen Hannele	varapuheenjohtaja
	Hakasaari Petri	jäsen
	Hyhkö Matti	jäsen
	Kohonen Eila	jäsen
	Lehtimäki Roosa	jäsen
	Lind Petra	jäsen
	Salminen Juha	jäsen
	Wallén Göran	jäsen
	Westermarck Henrik	jäsen
Muu	Tiainen Tiina	esittelijä
	Nieminen Riitta	sihteeri

Ympäristöterveysjaosto

1

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ympäristöterveysjaosto 19.02.2026

Ympäristöterveysjaosto toteaa kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Ympäristöterveysjaosto

2

Pöytäkirjantarkastajat

Ympäristöterveysjaosto 19.02.2026

Ympäristöterveysjaosto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Ympäristöterveysjaosto

4

Ab Herek Oy:n, Kisällintie 4 B, 06150 Porvoo, juoksevan uhkasakon tuomitseminen maksettavaksi

Ympäristöterveysjaosto 19.02.2026

1482/11.05.01.02/2022

Valmistelu ja lisätiedot

III kaupungineläinlääkäri-hygieenikko Taina Rahikainen Ibañez
puh. 040 354 8479

IV kaupungineläinlääkäri-hygieenikko Cecilia Blomgren
puh 040 519 7529

etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Tarkastuksilla on toistuvasti todettu puutteita ja annettu kehoituksia liittyen elintarvikkeiden ja sivutuotteiden käsittelyyn ja varastointiin, tilojen puhtauteen, käsihygieniaan, elintarvikkeiden jäljitettävyyteen sekä elintarvikkeista annettaviin pakollisiin tietoihin. Porvoon ympäristöterveysjaosto on antanut päätöksen (ympäristöterveysjaosto § 52 13.6.2024), joka sisältää seuraavat elintarvikelain 68 §:n mukaiset päävelvoitteet ja uhkasakon asettamisen:

Päävelvoite 1:

Rahtitoimintaan tarkoitettua tarkastamatonta riistalihaa on käsiteltävä selvästi erillään muusta toiminnasta. Tarkastamatonta lihaa on käsiteltävä eri aikoina tai eri tiloissa kuin tarkastettua lihaa, eikä sitä saa säilyttää pakkaamattomana samoissa tiloissa kuin myyntiin tarkoitettua lihaa. Jos tarkastamatonta lihaa käsitellään samoissa tiloissa kuin tarkastettua lihaa, mutta eri aikaan, tilat ja työkalut on pestävä ja desinfioitava ennen tarkastetun lihan käsittelyä.

Päävelvoite 2:

Lihaa on aina käsiteltävä puhtaissa tiloissa ja puhtailla välineillä. Kun päivän työt on tehty, tilat ja välineet on pestävä huolellisesti vedellä ja niitä varten tarkoitetuilla pesuaineilla.

Päävelvoite 3:

Käsienpesupisteet on korjattava välittömästi, jos ne lakkaavat toimimasta tarkoituksenmukaisesti. Kun lihankäsittelytiloissa käsitellään pakkaamatonta lihaa, on siellä aina oltava kunnollinen käsienpesupiste.

Päävelvoite 4:

Elintarvikkeita on säilytettävä hygieenisesti kaikissa tuotantovaiheissa. Pakkaamattomia elintarvikkeita on säilytettävä ainoastaan elintarvikkeille tarkoitetuissa puhtaissa astioissa tai pakkauksissa.

Ympäristöterveysjaosto

Päävelvoite 5:

Valmiita (ready-to-eat) tuotteita on käsiteltävä erillään raaoista tuotteista, eri tiloissa ja eri välineillä.

Päävelvoite 6:

Vanhat ja pilaantuneet elintarvikkeet on hävitettävä asianmukaisesti, ja niitä on ennen kuljetusta säilytettävä selvästi erillään myyntiin tarkoitetuista elintarvikkeista.

Päävelvoite 7:

Pakkausmerkintöjen puutteet on korjattava. Elintarvikkeen etiketissä on oltava ainakin elintarvikelainsäädännön mukaiset pakolliset tiedot sekä suomeksi että ruotsiksi. Elintarvikkeen etiketissä olevien tietojen on vastattava sitä elintarviketta, jonka pakkaus sisältää.

Päävelvoite 8:

Kaikissa lihatuotteissa ja eläinten ruhoissa on oltava selvä merkintä kaikissa käsittelyvaiheissa, niin että niiden alkuperä on aina jäljitettävissä ja jotta eri osat eivät vahingossa mene sekaisin.

Määräysten tehostamiseksi Porvoon ympäristöterveysjaosto on asettanut seuraavat päävelvoitekohtaiset juoksevat uhkasakot:

Päävelvoite 1: peruserä 5 000 € ja lisäerä 5 000 €

Päävelvoite 2: peruserä 3 000 € ja lisäerä 3 000 €

Päävelvoite 3: peruserä 1 000 € ja lisäerä 1 000 €

Päävelvoite 4: peruserä 1 000 € ja lisäerä 1 000 €

Päävelvoite 5: peruserä 2 000 € ja lisäerä 2 000 €

Päävelvoite 6: peruserä 1 000 € ja lisäerä 1 000 €

Päävelvoite 7: peruserä 1 000 € ja lisäerä 1 000 €

Päävelvoite 8: peruserä 1 000 € ja lisäerä 1 000 €

Porvoon ympäristöterveysjaosto määräsi 27.2.2025 yrityksen Ab Herek Oy maksamaan päävelvoitteiden 4 ja 8 laiminlyönneistä yhteensä 2 000 euron uhkasakon. Ennalta ilmoittamaton seuranta-tarkastus suoritettiin 2.12.2025. Seurantatarkastuksella todettiin edelleen vakavia puutteita puhtaanapidossa sekä elintarvikkeiden käsittelyssä ja varastoinnissa, samoin kuin elintarvikkeiden jäljitettävyydessä. Kylmiön hyllyt ja lattia olivat likaisia, elintarvikkeita säilytettiin lattialla ja pakkaamattomia elintarvikkeita säilytettiin suoraan kuljetuslaatikoissa, riistakylmiössä oleva suojaamaton riistanruho kosketti osittain lattiaa. Kylmiössä säilytettiin vanhoja elintarvikkeita. Kylmiössä ja pakastimessa oli runsaasti merkitsemättömiä lihapakkauksia, joiden alkuperää ei voitu jäljittää, ja tarkastamatonta riistanlihaa käsiteltiin samanaikaisesti samoissa tiloissa kuin myyntiin tarkoitettua tarkastettua lihaa. Näin ollen voidaan todeta, että päätöksessä (Ympäristöterveysjaosto § 52, 13.6.2024) annetut päävelvoitteet 1, 2, 4, 6, 7 ja 8 eivät ole täyttyneet.

Ympäristöterveysjaosto

Päätöksen perusteluissa sovelletaan seuraavaa:

Päävelvoitteet 1 ja 2 koskevat elintarvikehuoneiston tilojen ja toiminnan hygieniavaatimuksia sekä eri tuotteiden risti-kontaminaation estämistä. Elintarvikehuoneiston tilojen ja välineiden säännöllinen puhdistus ja desinfiointi on perusedellytys tautia aiheuttavien mikro-organismien leviämisen ehkäisemiseksi. Puutteellinen puhdistus voi johtaa siihen, että patogeenit tai muut elintarvikkeiden säilyvyyttä heikentävät bakteerit pääsevät vakiintumaan ympäristöön, mikä lisää elintarvikevälitteisten sairauksien riskiä. Tarkastamaton riistanliha voi sisältää ihmiselle haitallisia bakteereja ja loisia, minkä vuoksi sitä ei saa käsitellä samoissa tiloissa kuin myyntiin tarkoitettua tarkastettua lihaa.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY nro 178/2002) 17 artiklan mukaan kaikissa tuotannon, jalostuksen ja jakelun vaiheissa toimivien elintarvikealan toimijoiden on vastuullaan olevissa toiminnoissa huolehdittava siitä, että elintarvikkeet täyttävät niiden toiminnan kannalta asiaankuuluvat elintarvikelainsäädännön vaatimukset ja varmistettava, että kyseiset vaatimukset täyttyvät. Elintarvikelain (297/2021) 6 §:n mukaan elintarvikealan toimijan on huolehdittava toiminnassaan siitä, että elintarvikkeet ovat kemiallisilta, fysikaalisilta, mikrobiologisilta ja terveydellisiltä ominaisuuksiltaan sellaisia, että ne ovat ihmisravinnoksi soveltuvia eivätkä aiheuta vaaraa ihmisen terveydelle. Lisäksi elintarvike-toiminnan on oltava sellaista, että tuotettavien, valmistettavien, säilytettävien tai käsiteltävien elintarvikkeiden turvallisuus ei vaarannu ja että elintarviketoiminta myös muutoin täyttää elintarvikesäännösten mukaiset vaatimukset.

Elintarvikelain (297/2021) 18 §:n mukaan elintarvikealan toimijan on estettävä zoonoosien aiheuttajien leviäminen elintarvikkeiden välityksellä ihmisiin mahdollisimman tehokkaasti kaikissa olosuhteissa.

Päävelvoite 4 koskee elintarvikkeiden varastointia. Helposti pilaantuvia elintarvikkeita ei saa sijoittaa suoraan lattialle, vaan niiden varastoinnissa on käytettävä puhtaita alustoja. Lattia on yleensä pinta, johon lika kertyy, ja elintarvikkeet voivat helposti kontaminoitua joutuessaan kosketuksiin lattian kanssa. Pakkaus-materiaalien sekä säilytykseen tarkoitettujen astioiden on oltava puhtaita ja elintarvikekontaktiin soveltuvia, jotta voidaan varmistaa, ettei elintarvikkeisiin joudu epäpuhtauksia tai haitallisia aineita.

Euroopan parlamentin ja neuvoston elintarvikehygieniää koskevan asetuksen (EY nro 853/2004) liitteen II luvun IX kohdan 2 mukaan elintarvikealan yrityksessä varastoidut raaka-aineet ja kaikki valmistusaineet on säilytettävä sellaisissa olosuhteissa, että niiden haitallinen huonontuminen estyy ja ne ovat suojassa saastumiselta.

Ympäristöterveysjaosto

Kohdan 3 mukaan elintarvikkeita on suojattava tuotannon, jalostuksen ja jakelun kaikissa vaiheissa saastumiselta, joka saattaisi tehdä ne ihmisravinnoksi kelpaamattomiksi, terveydelle vaarallisiksi tai saastuneiksi siten, että niitä ei enää kohtuudella voitaisi pitää siinä kunnossa käytettävänä.

Päävelvoite 6 koskee vanhojen elintarvikkeiden säilyttämistä. Elintarvikkeiden vanhentuessa mikrobiologisen kasvun riski kasvaa, mikä voi tehdä elintarvikkeista käyttökelvottomia tai terveydelle haitallisia.

Elintarvikehygieniää koskevan yleisen asetuksen (EY) N:o 852/2004 liitteen II luvun Va mukaisesti elintarvikkeita käsittelevien elintarvikealan toimijoiden on arvioitava elintarvikkeet siten, etteivät ne ole terveydelle haitallisia ja että ne soveltuvat ihmisravinnoksi, ottaen huomioon ainakin vähimmäissäilyvyysajan tai viimeisen käyttöpäivän, siten että jäljellä oleva säilyvyysaika on riittävä.

Päävelvoite 7 koskee elintarvikkeita koskevien tietojen antamista sekä kuluttajan harhaanjohtamisen estämistä. Erityisesti elintarvikkeiden allergeenien on oltava selkeästi merkittyinä pakkaukseen sekä suomeksi että ruotsiksi, sillä ne voivat aiheuttaa vakavia terveydellisiä tiloja, mikäli allerginen henkilö käyttää elintarviketta tietämättä sen sisältävän hänelle allergiaa aiheuttavaa ainetta.

Elintarviketietoasetuksen (EU) N:o 1169/2011 mukaan elintarvikkeita koskevat tiedot eivät saa olla harhaanjohtavia, erityisesti elintarvikkeen ominaispiirteiden osalta, kuten sen luonne, identiteetti, ominaisuudet, koostumus, määrä, säilyvyys, alkuperämaa tai lähtöpaikka sekä valmistus- tai tuotantomenetelmä. Elintarviketietojen on oltava oikeita, selkeitä ja kuluttajan kannalta helposti ymmärrettäviä. Pakattujen elintarvikkeiden pakkausmerkinnöissä on oltava vähintään elintarviketietoasetuksen (EU) N:o 1169/2011 9 artiklassa edellytetyt tiedot. Elintarvikelain (297/2021) 6 §:n mukaan elintarvikealan toimijan on huolehdittava siitä, etteivät elintarvikkeet eikä niistä annettavat tiedot johda kuluttajaa harhaan.

Päävelvoite 8 koskee elintarvikkeiden jäljitettävyyttä. Elintarvikehuoneistossa, jossa on runsaasti sekä pakastettuja että tuoreita pakattuja lihatuotteita, on mahdotonta selvittää lihapakkausten alkuperää, mikäli niistä puuttuvat merkinnät tai muu vastaava kirjanpitolapa, jonka avulla yksittäiset lihapakkaukset voidaan tunnistaa (esimerkiksi merkinnöin varustettu ulkopakkaus tai säilytyslaatikko). Elintarvikkeet, joiden alkuperää ei voida varmentaa, katsotaan kulutuksen kannalta turvattomiksi, koska niiden alkuperää tai valmistusajankohtaa ei tunneta eikä siten myöskään niiden säilyvyyttä.

Ympäristöterveysjaosto

Euroopan parlamentin ja neuvoston elintarvikkeita koskevan asetuksen (EY nro 178/2002) artiklan 18 mukaan kaikissa tuotanto-, jalostus- ja jakeluvaiheissa on huolehdittava siitä, että on mahdollista jäljittää elintarvikkeet. Elintarviketoimijoiden on voitava tunnistaa luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka on toimittanut niille elintarvikkeen tai sellaisen aineen, joka on tarkoitettu tai jonka voidaan olettaa tulevan lisätyksi elintarvikkeeseen. Tätä varten toimijoilla on oltava käytössä tähän tarkoitettut järjestelmät ja menettelyt, joiden avulla toimivaltaiset viranomaiset saavat nämä tiedot pyynnöstä käyttöönsä. Markkinoille saatetuissa tai todennäköisesti markkinoille saatettavissa elintarvikkeissa on niiden jäljitettävyyden helpottamiseksi oltava riittävät ja asianmukaiset pakkausmerkinnät tai tunnistetiedot tarkempiin säännöksiin sisältyvien asiaa koskevien vaatimusten mukaisesti.

Maa- ja metsätalousministeriön asetus elintarviketietojen antamisesta kuluttajille (834/2014), 5 §, määrää, että elintarvike-erän tunnuksena on käytettävä merkintää, jonka perusteella voidaan tunnistaa erä, johon elintarvike kuuluu.

Elintarvikelain (297/2021) 55 §:n mukaan valvontaviranomainen voi määrätä toimijan korjaamaan epäkohdan, jos elintarvike tai elintarvikekontaktimateriaali, elintarvikehuoneisto tai alkutuotantopaikka taikka elintarvike- tai kontaktimateriaalitoiminta voi aiheuttaa vaaraa ihmisen terveydelle tai ne ovat muutoin elintarvikesäännösten vastaisia; tai elintarvikkeesta tai elintarvikekontaktimateriaalista annetut tiedot voivat aiheuttaa vaaraa ihmisen terveydelle tai johtaa kuluttajaa harhaan. Määräysten vastaisuus on määrättävä poistettavaksi välittömästi tai valvontaviranomaisen asettamassa määräajassa.

Virallista valvontaa koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU 2017/625) 138 artiklan mukaan, jos todetaan, että säännöksiä ei ole noudatettu, toimivaltaisten viranomaisten on toteutettava toimet, jotka ovat tarpeen, jotta voidaan selvittää, mistä säännösten noudattamatta jättäminen johtuu ja mikä on sen laajuus sekä mikä on toimijan vastuu ja toteutettava asianmukaiset toimenpiteet, joilla varmistetaan, että kyseinen toimija korjaa tällaisen noudattamatta jättämisen ja estää sen jatkossa. Päättäessään toimenpiteistä toimivaltaisten viranomaisten on otettava huomioon säännösten noudattamatta jättämisen luonne sekä se, onko toimija aiemmin noudattanut säännöksiä. Toimivaltaisten viranomaisten on annettava kyseiselle toimijalle tai tämän edustajalle kirjallinen ilmoitus päätöksestään, joka koskee toteutettavia toimia, sekä päätöksen perustelut ja tieto mahdollisesta oikeudesta hakea muutosta tällaisiin päätöksiin sekä sovellettavasta muutoksenhakumenettelystä ja muutoksenhakuun sovellettavista määräajoista.

Ympäristöterveysjaosto

Elintarvikelain (297/2021) 68 §:n mukaan valvontaviranomainen voi tehostaa tämän lain nojalla annettua määräystä tai kieltoa uhkasakolla, jonka asettaa kunnan nimeämä tai monijäseninen toimielin.

Uhkasakkolain (14.12.1990/1130) 10 §:n mukaan viranomainen, joka on asettanut uhkasakon, saa tuomita sen maksettavaksi, jos asianosainen on ilman pätevää syytä laiminlyönyt päävelvoitteen täyttämisen. Uhkasakon tuomitsemisen edellytyksenä on, että uhkasakon asettamista koskeva päätös on saanut lainvoiman, jolle päätöstä säädösten tai määräysten mukaan ole noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Kuuleminen ja vastine

Yrittäjää kuultiin kuulemiskirjeellä, joka oli lähetetty sähköpostitse 16. tammikuuta 2026. Kirjeessä ilmoitettiin, että kirjallisen vastauksen määräaika on 9. helmikuuta 2026.

Toimija antoi vastineen määräaikaan mennessä. Vastine lähetettiin elintarvikevalvonnan päällikön Taina Rahikainen Ibañezin sähköpostiin 9.2.2025. Vastineessa toimija kirjoittaa, että kaikki päävelvoitteet ovat käsitelty ja korjattu. Riistanleikkaamiseen liittyvä asiakohta on toimijan mielestä väärinkäsitys, ja pöytäkirjalla kuvatut ja tulkitut kohdat eivät liity riistan leikkaamiseen. Tarkastushetkellä molemmat tarkastajat näkivät riistan lihaa kuitenkin lihankäsittelysalin pöydällä, jossa oli samanaikaisesti myös pakkaamatonta sianlihaa, ja sillä aikaa kun tarkastajat pukivat suojavaatteet ylleen, toimija oli poistanut riistanlihan pöydältä. Kysyttäessä toimijalta (Kenneth Lilja), mihin pöydällä oleva liha oli viety, hän vastasti, että se oli viety riistakylmiöön. Riistakylmiön jätehuoneesta tarkastajat löysivät laatikosta pakkaamatonta, suojaamatonta ja osittain leikattua riistanlihaa.

Toimijan mukaan elintarvikehuoneiston toiminta on loppumassa vuoden 2026 aikana, ja toimija teki lopetusilmoituksen Porvoon ympäristöterveydenhuollolle 9.2.2026. Lopetusilmoituksen päivämääräksi oli merkitty 28.2-30.8.2026, ja sen vuoksi tarkastaja pyysi lopetuspäivämäärään tarkennusta, mihin toimija vastasi, että Ab Herek Oy:n toiminta loppuu viimeistään 30.8.2026, tai sitä aikaisemmin, jos tiloihin löytyy toinen yrittäjä.

Sovelletut oikeusohjeet

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/625 virallisesta valvonnasta, 138 artikla

Euroopan parlamentin ja neuvoston elintarvikkeita koskeva asetus (EY) nro 178/2002, 17 ja 18 artiklat

Euroopan parlamentin ja neuvoston elintarvikehygieniää koskeva asetus 853/2004, 4 artikla sekä liite II

Elintarviketietoasetus (EU) N:o 1169/2011 9 artikla

Elintarvikelaki 297/2021 muutoksineen 6, 18, 55, 68, 75, 78 §

Ympäristöterveysjaosto

Uhkasakkolaki 14.12.1990/1113, 6, 7, 9, 10 §
Hallintolaki 434/2003, 33, 34, 39 §
Maa- ja metsätalousministeriön asetus
elintarviketietojen antamisesta kuluttajille 834/2014 5 §

Liitteet

Liite 1 tarkastuskertomus 2.12.2025, kod 1892964

Liite 2 elintarvikelain 55 §:n mukainen määräys, elintarvikelain 68 §:n mukainen uhkasakon asettaminen, Ab Herek Oy, Kisällintie 4 B, Porvoo, ympäristöterveysjaosto § 52 13.6.2024

Liite 3 Kuulemiskirje

Liite 4 Kuulemista koskeva yrittäjän vastaus ja lopetusilmoitus

Liite 5 elintarvikelain 55 §:n mukainen määräys, elintarvikelain 68 §:n mukainen uhkasakon asettaminen, Ab Herek Oy, Kisällintie 4 B - päätöksen tiedoksisaantitodistus

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö:

Porvoon ympäristöterveysjaosto määrää Ab Herek Oy -yhtiön osoitteessa Kisällintie 4 B, 06150 Porvoo, maksamaan päävelvoitteista 1, 2, 6, ja 7 juoksevan uhkasakon perusosan; 5000€, 3000€, 1000€ ja 1000€, sekä maksamaan päävelvoitteista 4 ja 8 lisäosat 1000€ ja 1000€, yhteensä 12 000 €, uhkasakkolain 10 §:n mukaisesti, määräyksen päävelvoitteiden noudattamatta jättämisen johdosta.

Päätöstä on noudatettava, ennen kuin se on saanut lainvoiman tai ennen kuin oikaisuvaatimus on käsitelty, jollei valitusviranomainen tai oikaisuvaatimusta käsittelevä viranomainen toisin määrää.

Pykälä tarkastetaan heti.

Ympäristöterveysjaosto

5

Itäradan YVA-selostus / lausunto Lupa- ja valvontavirastolle

Ympäristöterveysjaosto 19.02.2026
2510/11.05.02.08/2024

Valmistelu ja lisätiedot
terveydensuojelusuunnittelija Maarit Lönnroth
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Lupa- ja valvontavirasto pyytää terveydensuojeluviranomaisen lausuntoa Itäradan ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Lupa- ja valvontavirasto toimii YVA-menettelyssä yhteysviranomaisena. Lausunto pyydetään toimittamaan 13.3.2026 mennessä osoitteeseen kirjaamo@lvv.fi. Asian diaarinumero on **LVV-U/20947/2026**.

Ympäristövaikutusten arviointiselostus liitteineen on nähtävillä sähköisesti ympäristöhallinnon verkkosivuilla osoitteessa www.ymparisto.fi/itarata-yva.

Lausunnossa pyydetään kiinnittämään huomiota erityisesti seuraaviin asioihin edustamanne viranomaistahon näkökulmasta:

- näkemyksenne hankkeen todennäköisesti merkittävistä ympäristövaikutuksista
- ympäristön nykytilan kuvauksen riittävyys ja suunniteltujen selvitysten kohdentuminen todennäköisesti merkittäviin vaikutuksiin
- suunniteltujen selvitysten yhteensovittamisen mahdollisuudet muihin menettelyihin
- hankkeen edellyttämät suunnitelmat, luvat ja niihin rinnastettavat päätökset.

Itärata on Lentoradalta Porvoon kautta Kouvolaan suunniteltava kaksiraiteinen nopean liikenteen rata. Itärata erkaantuu länsipäässä Pasilan ja Keravan välille suunnitellusta Lentoradasta tunnelissa Tuusulassa/Vantaalla ja liittyy itäpäässä nykyiseen Lahti–Kouvola-rataan. Rataa suunnitellaan yhdeksän kunnan alueelle, jotka ovat Tuusula, Vantaa, Kerava, Sipoo, Porvoo, Loviisa, Myrskylä, Lapinjärvi ja Kouvola. Kaukoliikenteen lisäksi rata mahdollistaa Helsingin ja Porvoon välisen lähijunaliikenteen käynnistymisen. Tavarajunaliikenteen mahdollisuutta tutkitaan Keravan ja Kouvolan välillä. Ratayhteyden pituus on vaihtoehdosta riippuen enimmillään 118 kilometriä.

Ympäristövaikutusten arviointiselostus sisältää arvion hankkeen todennäköisesti merkittävistä ympäristövaikutuksista. Selostuksessa on kuvattu kunkin vaikutuslajin osalta alueen nykytila, arvio

Ympäristöterveysjaosto

vaikutuksista sekä keinoja haitallisten vaikutusten estämiseksi ja vähentämiseksi.

Tässä lausunnossa on käsitelty erityisesti ihmisten elinoloihin ja terveyteen sekä pohjavesiin kohdistuvia vaikutuksia itä-Uudellamaalla. YVA-selostuksessa on käsitelty ja vertailtu useita linjausvaihtoehtoja. Jatkosuunnitteluun on valittu arvioinnissa esiin tulleiden vaikutusten perusteella seuraavat vaihtoehdot:

Lentorata–Backas

Jatkosuunnitteluun on valittu Nikkilän eteläpuolinen linjaus (vaihtoehto NE). Vaihtoehto on pituudeltaan ja matka-ajaltaan lyhin, ja sillä on vähiten vaikutuksia ihmisiin sekä luontoon. Vaihtoehto on yhdyskuntarakenteen ja maankäytön kannalta myönteisin vaihtoehto.

Backas–Björkdal

Jatkosuunnitteluun on valittu Kuninkaanportin (vaihtoehto K) ja pistoraitteen linjaus (K+) sekä yksi tunnelilinjaus. Tunnelissa kulkevat vaihtoehdot vähentävät altistuvia melulle ja tärinälle maanpäällisiin vaihtoehtoihin nähden, mutta siirtävät ympäristöriskin painopistettä pohjavesitekniseen hallintaan. Porvoon kaupungilta on pyydetty kesään 2026 mennessä näkemys kaupungin kannalta parhaasta tunnelilinjausvaihtoehdosta, joka otettaisiin jatkosuunnitteluun.

Björkdal–Teuroinen

Jatkosuunnitteluun on valittu Lapinjärven eteläinen linjaus (vaihtoehto LE). Vaihtoehdolla on vähiten haittavaikutuksia ihmisiin ja se aiheuttaa pienimmät haitat luonnolle. Lapinjärven molemmat vaihtoehdot ovat yhdyskuntarakenteen ja maankäytön sekä pinta- ja pohjavesivaikutusten osalta parempia kuin Myrskylän vaihtoehto. Valittu vaihtoehto mahdollistaa tulevaisuudessa useampia asemapaikkoja (Koskenkylä, Lapinjärvi, Elimäki), tukee itäisen rantaradan linjausta ja mahdollistaa Lahti–Loviisa-radon hyödyntämisen helpoimmin.

Teuroinen–Koria YVA-menettelyssä on tarkasteltu vain yhtä linjausvaihtoehtoa

Suosittelut toimenpiteet terveysvaikutusten lieventämiseksi (melu, tärinä, runkomelu) ovat meluesteet ja -vallit herkkiin kohtiin, hiljaiset kiskoprofiilit ja säännöllinen hionta, alusrakenteen runkomelun vaimennuselementit, nopeus- ja ajoitus herkissä yöjaksoissa, työnaikaisen melun rajoitukset ja tiedotus.

Pohjavesien suojelemiseksi esitetään I/II-luokan alueilla kaksinkertainen suojaus (polttoaineet/kemikaalit), hulevesien esikäsitteleminen (laskeutus/öljynerotus), tiivis injektointi tunneliosuuksilla

Ympäristöterveysjaosto

ja vuotovesien mittaus alenemaseuranta sekä työnaikainen vesienhallintasuunnitelma (selkeät sulku-/valumapolut).

Viihtyvyyteen vaikuttavat päätekijät ovat:

- Melu ja runkomelu (erityisesti ulkoilu- ja asuinalueilla)
- Maisemavaikutukset (maanpäälliset linjat vs. tunnelilinjat)
- Virkistysreittien ja alueiden pirstoutuminen tai kulkuyhteyksien muuttuminen
- Hoito- ja oppilaitosrakennusten lähiympäristön rauhallisuus
- Rakentamisen aikaiset häiriöt (liikenne, pöly, tärinä, louhekuljetukset – korostuu tunnelien suuaukoilla)

Viihtyvyyden kannalta edullisimpia ovat vaihtoehdot, jotka:

- Sijoittuvat mahdollisimman kauas asutuksesta ja hoitolaitoksista
- Kulkevat tunnelissa kaupunki- ja kyläalueilla
- Välttävät virkistys- ja ulkoilualueiden katkaisemista
- Säästävät luonnonrauha-alueita ja maisemallisesti arvokkaita näkymiä

Jatkosuunnitteluun valitut linjat ovat YVA-aineiston mukaan viihtyvyyden kannalta suhteellisesti parhaat kompromissit.

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö:

Ympäristöterveysjaosto päättää antaa asiasta seuraavan lausunnon:

YVA-selvitys on kattava ja hyvin laadittu.

Ympäristöterveysjaosto katsoo, että vaihtoehdoista tulisi valita se, jolla vähiten vaikutuksia asuin- ja oleskelutilojen sekä niihin liittyvien ulkoalueiden meluun ja tärinään. Tiheästi asutulla alueella tunnelivaihtoehdo on tästä syystä suositeltava. Myös haja-asutusalueella tulee rata ja radan melusuojaukset toteuttaa niin, että asumisterveysasetuksen toimenpiderajat melulle eivät asuntojen sisätiloissa ylity.

Tärinälle ei ole toimenpiderajoja. Rakentamisen aikainen sekä radan toiminnan aikainen tärinä eivät saa vaurioittaa rakennusten tai kunnallistekniikan rakenteita niin, että terveyshaittaa aiheutuisi. Erityisesti on otettava huomioon talous- ja jätevesiverkosto sekä rakenteiden tiiviys.

Yhteiskunnan vedenhankinnan kannalta tärkeät pohjavesialueet eivät saa vaarantua veden riittoisuuden tai laadun osalta hankkeen toteutuksen tai käytön aikana. Suunnittelussa on syytä käydä neuvotteluja vesihuoltolaitosten kanssa, joilla on pohjavedenottoa vaikutusalueella. Hankkeen toteutuksessa tulisi olla ennalta suunnitellut menettelytavat tilateisiin, joissa pohjavesi on

Ympäristöterveysjaosto

suojauksista huolimatta uhattuna.

Ympäristöterveysjaosto muistuttaa myös, että haja-asutusalueen yksityiskiinteistöllä on käytössä talousvesikaivoja, jotka myös on syytä kartoittaa ja ottaa huomioon hankkeen vaikutusalueella.

Ympäristöterveysjaostolla ei ole asiasta muuta huomautettavaa.

Ympäristöterveysjaosto

6

Asemakaavan muutosehdotus Aleksanterinkatu/Lukkarinkuja, Loviisa / lausunto Loviisan kaupungille

Ympäristöterveysjaosto 19.02.2026

126/11.05.02.08/2026

Valmistelu ja lisätiedot
terveydensuojelusuunnittelija Maarit Lönnroth
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Loviisan kaupunki pyytää terveydensuojeluviranomaisen lausuntoa asemakaavan muutosehdotuksesta, joka koskee 3. kaupunginosan Vanhakaupunki korttelia 325 ja osaa korttelista 302 sekä osaa Lukkarinkujan katualueesta (Aleksanterinkatu/Lukkarinkuja). Lausunto pyydetään toimittamaan viimeistään 16.2.2026. Lausunnon antamiselle myönnettiin lisääaikaa 23.2.2026 asti. Asian dnro on **121/10.02.03/2022**

Kaava-aineisto liitteineen on nähtävillä osoitteessa
www.loviisa.fi/AKAleksanterinkatu.

Suunnittelualue sijaitsee Loviisan keskustassa noin 100 metrin etäisyydellä torista ja se on kooltaan noin 1,1 ha. Korttelissa sijaitsee useita suojeltuja rakennuksia mm. vuosina 1904–1906 rakennettu jugendlinna (Bongan linna). Suunnittelualueella tai sen lähiympäristössä ei ole ympäristöhäiriöitä aiheuttavaa toimintaa.

Asemakaavamuutoksella mahdollistetaan kiinteistöjen käyttö-tarkoituksen muuttaminen tehokkaampaan asuinkäyttöön. Asemakaavamuutoksella muodostetaan asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta (AL-6, AL-7 ja AL-8) sekä puistoaluetta (VP).

Suunnittelualue sijoittuu Panimonmäen (0158555) vedenhankintaa varten tärkeälle pohjavesialueelle. Kaavassa on annettu määräyksiä pohjaveden laadun ja määrän turvaamiseksi. Suunnittelualueelle laaditun pohjavesiselvityksen mukaan pohjaveden pinnantas on selvästi alempana uudisrakennusten maanalaisten kerrosten korkeustasoihin nähden, eikä suunnitellusta maanalaisesta rakentamisesta katsoa aiheutuvan haitallisia pohjavesivaikutuksia.

Kaavan toteuttaminen lisää rakennetun pinta-alan määrää alueella, joka lisää hulevesien muodostumista. Hulevesien hallintaa edistetään suosimalla vettä läpäiseviä pinnoitteita sekä vesiä imeyttävillä ja virtaamaa hidastavilla rakenteilla. Ennen rakennusluvan myöntämistä tontille on laadittava suunnitelma hulevesien

Ympäristöterveysjaosto

hallinnasta, johon on sisällytettävä hulevesien hallinnan mitoituslaskelma.

Asemakaavan yleisissä määräyksissä on otettu huomioon radon-turvallinen rakentaminen.

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö:

Ympäristöterveysjaosto päättää antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Ympäristöterveysjaostolla ei ole huomautettavaa asemakaavaluonnoksesta.

Pykälä tarkastetaan heti.

Ympäristöterveysjaosto

7

Valmiuslakia valmistelevan työryhmän mietintö / lausunto oikeusministeriölle

Ympäristöterveysjaosto 19.02.2026
399/11.05.00.00/2026

Valmistelu ja lisätiedot
Tiina Tiainen, I kaupungineläinlääkäri-hygieenikko
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Oikeusministeriö pyytää lausuntoa työryhmän mietinnöstä, joka sisältää ehdotuksen uudeksi valmiuslaiksi. Hallituksen esitys uudeksi valmiuslaiksi on tarkoitus antaa eduskunnalle vuoden 2026 aikana. Kuka tahansa voi antaa lausunnon. Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta 27.2.2026 klo 16.15 mennessä. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi lausunnot pyydetään jaottelemaan vastausohjeiden mukaisesti.

Uudistuksen tavoitteena on saattaa valmiuslaki vastaamaan nyky-aikaista käsitystä yhteiskunnan kokonaisturvallisuudesta ja sitä uhkaavista tekijöistä. Tavoitteena on johdonmukainen, ajantasainen ja perustuslain kanssa sopusoinnussa oleva sääntelykokonaisuus, joka tarjoaa edellytykset tehdä poikkeusolojen hallitsemiseksi oikea-aikaiset päätökset sekä sisältää asianmukaiset ja riittävät toimivaltuudet näiden päätösten toteuttamiseksi.

Valmiuslain tarkoituksena on poikkeusoloissa turvata väestön toimeentulo ja maan talouselämä, ylläpitää oikeusjärjestystä, perusoikeuksia ja ihmisoikeuksia sekä turvata valtakunnan alueellinen koskemattomuus ja itsenäisyys. Tämän tarkoituksen saavuttamiseksi poikkeusoloissa saatetaan tarvita viranomaisten poikkeuksellisia toimivaltuuksia. Valmiuslaissa säädetään normaalista poikkeavista toimivaltuuksista esimerkiksi perusoikeuksista poikkeamiseen, valtiontalouden hoitoon ja hallinnon järjestämiseen poikkeusoloissa.

Ympäristöterveydenhuollon toimintaan liittyvät seuraavat lakiehdotuksen kokonaisuudet:

Luvun 1 yleisten säännösten mukaan varautuminen käsittäisi voimassa olevasta sääntelystä poiketen myös varautumisen poikkeusoloja lievempiin, niin sanottuihin normaaliolojen häiriötilanteisiin.

Varautumisvelvollisuudesta säädettäisiin tarkemmin valmiuslain 2. luvussa. Uutena velvoitteena on riskinarvioinnin ajantasaisuudesta huolehtiminen. Säännöksessä on kyse toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten jatkuvasta seurannasta, mikä on lähtö-

Ympäristöterveysjaosto

kohtaisesti tarpeellinen velvoite korostaen varautumisen ajan-tasaisuutta.

Poikkeusolojen hallinnan ohjauksesta ja hallinnon erityisjärjestelyistä säädettäisiin luvussa 4. Viranomaisen on valmiuslain mukaisia toimi-valtuuksia käyttäessään tai muutoin tämän lain tarkoituksen kannalta tärkeää asiaa hoitaessaan tiedotettava toiminnastaan tehostetusti sekä erityisesti huolehdittava viestinnän oikea-aikaisuudesta ja saatavuudesta väestön tiedonsaannin turvaamiseksi.

Hallinnon järjestämisestä poikkeusoloissa säädettäisiin valmiuslain luvussa 6. Ehdotetut toimivaltuudet koskisivat mm. kunnan hallintoa ja niiden tarkoituksena olisi hallinnon tehokkaan toiminnan turvaaminen poikkeusoloissa. Tehokkaasti toimivaa hallintoa voidaan pitää välttämättömänä poikkeusolojen asianmukaisen hallinnan kannalta.

Työvoiman saatavuuden turvaamisesta säädettäisiin luvussa 7. Sääntelyllä pystyttäisiin siten vakavissa poikkeusoloissa viime-sijaisesti turvaamaan sekä viranomaisten että muiden poikkeus-olojen hallinnan kannalta tärkeiden toimijoiden välttämättömiä henkilöstöresursseja poikkeamalla palvelussuhteen ehdosta ja rajoittamalla irtisanoutumisoikeutta. Poikkeusolot voivat monissa skenaarioissa johtaa sekä siihen, että osa normaaliolojen henkilöstöstä ei tilapäisesti ole niiden hallinnan kannalta keskeisten toimijoiden käytettävissä, että samojen toimijoiden työtaakan merkittävään ja äkilliseen lisääntymiseen. Poikkeusolojen hallinnan kannalta tärkeiden viranomaisten ja muiden toimijoiden välttämättömät henkilöstöresurssit on tällöin voitava viimekätisesti turvata lukuun ehdotettujen lisätoimivaltuuksien kautta.

Työvelvollisuudesta säädettäisiin luvussa 8. Luvussa säädettäisiin työvelvollisuutta koskevista poikkeusolojen lisätoimivaltuuksista, joita olisivat 44 §:n mukainen sosiaali- ja terveydenhuollon työ-velvollisuus, 45 §:n mukainen väestönsuojelutehtävien suorittamis-velvollisuus sekä 46 §:n mukainen yleinen työvelvollisuus. Sosiaali- ja terveydenhuollossa poikkeusta voitaisiin soveltaa esimerkiksi suuronnettomuuksissa, joissa sen toiminnot voisivat olennaisesti vaarantua. Työvelvollista ei voitaisi kuitenkaan määrätä hoitamaan sellaisia tehtäviä, joiden hoitamiseksi on muualla sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännössä säädetty erityiseksi edellytykseksi virkasuhde. Väestönsuojelutehtävien suorittamis-velvollisuus voisi tulla sovellettavaksi, jos pelastuslain mukainen velvollisuus osallistua pelastustoimintaan ei enää riittäisi tai tarvittaisiin pidempiaikaista toimintaa. Vaikka väestönsuojelun tehtävistä vastaavien organisaatioiden henkilöstöresurssit pelastuslain mukaan suunnitellaan, varataan ja koulutetaan etukäteen, on välttämätöntä, että väestönsuojelutehtäviin voitaisiin määrätä myös henkilöitä, joita ei ole varattu etukäteen.

Ympäristöterveysjaosto

Sosiaali- ja terveydenhuollon turvaamisesta säädettäisiin luvussa 14. Kunnan terveydensuojeluviranomainen on keskeinen toimija silloin, kun häiriötilanteesta aiheutuu elinympäristön välityksellä terveyshaittoja tai riskejä niiden aiheutumisesta. Sääntelyn tarkoituksena on mahdollistaa terveydensuojelutehtäviin varattujen voimavarojen kohdentaminen häiriötilanteen hoitamiseen ja korkeariskisempään toimintaan esimerkiksi säteilyvaaratilanteissa tai merkittävässä talousveden laatuun ja saatavuuteen liittyvissä häiriöissä, joissa tulee arvioida merkittävien resurssien mm. puhdistustoimenpiteiden riittävyyttä tai lisätä merkittävästi talousveden laadun valvontaa. Myös esimerkiksi hautaamiseen liittyvät valvontatehtävät voivat korostua tilanteissa, joissa normaalitilanteessa käytettävissä olevat resurssit eivät riitä ruumiiden säilyttämiseen ja käsittelyyn. Vakavissa tartuntatauti-epidemioissa terveydensuojeluviranomainen osallistuu myös tartuntatautilain nojalla annettujen rajoitusten valvontaan, joka lisää terveydensuojeluviranomaisten resurssitarvetta. Tilanteessa, jossa kunnan terveydensuojeluviranomainen luopuu jostakin lakisääteisestä tehtävästään, voi väestön perustuslaillinen oikeus terveelliseen ympäristöön vaarantua. Kunnan terveydensuojeluviranomaisen luopuessa tietyistä lakisääteisistä tehtävistään poikkeusoloissa voi myös perustuslain 21 §:ssä tarkoitettu oikeus saada asiansa käsiteltyksi asianmukaisesti ja ilman aiheutonta viivästystä lain mukaan toimivaltaisessa viranomaisessa, tilapäisesti vaarantua. Pitkään jatkuvissa häiriötilanteissa ei voida pitää hyväksyttävänä sitä, että kunnan terveydensuojelu-viranomainen luopuu lakisääteisistä valvontatehtävistään pitkiksi ajoiksi vain valvontaviranomaisen omaan harkintaan perustuen. Koska terveydensuojeluun liittyvistä tehtävistä luopumiseen liittyy väestölle syntyvän terveyshaitan vaara, on säännös välttämätöntä sisällyttää valmiuslakiin.

Energia-, vesi-, ja jätehuollon turvaamisesta säädettäisiin luvussa 17. Luvussa säädettäisiin toimivaltuuksista, joilla pyritään turvaamaan energia-, vesi- ja jätehuollon toiminnan jatkuvuus myös poikkeusoloissa. Tietyt poikkeusoloskenaariot voivat johtaa edellä mainittujen toimintojen vaarantumiseen, joka puolestaan voi vaarantaa väestölle välttämättömien hyödykkeiden saatavuuden ja näin ollen vaikuttaa myös väestön elinmahdollisuuksiin. Esimerkiksi Maa- ja metsätalousministeriölle säädettäisiin toimivaltuus velvoittaa vesihuoltolaitosta luovuttamaan vettä vedenjakelualueensa ulkopuolelle, luovuttamaan välttämättömiä kemikaaleja tai muita hyödykkeitä ministeriön osoittamalla vesihuoltolaitokselle sekä toimittamaan vesikäymälän huuhteluun soveltuvaa vettä, jos talousvettä ei voida jakaa verkostossa. Lupa- ja valvontavirastolle säädettäisiin toimivaltuus velvoittaa jätehuollon toimijaa suorittamaan ihmisen terveydelle vakavan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi välttämättömiä jätteen käsittelyä ja kuljettamista koskevia tehtäviä

Ympäristöterveysjaosto

Ruoantuotannon turvaamisesta säädettäisiin luvussa 19. Luvussa säädettäisiin mm. Maa- ja metsätalousministeriön toimivaltuuksista antaa toimijoille velvoitteita, jotka ovat välttämättömiä mm. alku-tuotannon ja elintarviketuotannon turvaamiseksi. Toimivaltuuksien keskeisenä tarkoituksena on poikkeusoloissa taata ihmisille välttämätön ravinnontuotanto. Toimivaltuuksien soveltamisessa olisi kyse myös toimenpiteistä, joilla voitaisiin suojella väestön terveyttä laajalle levinneessä zoonoosissa, eli eläimistä ihmisiin levinneissä tartuntataudissa. Toimivaltuudet mahdollistaisivat asettamaan elinkeinonharjoittajille velvoitteita, joiden soveltaminen voisi olla välttämätöntä hallitsemaan tarttuvien tautien leviämistä. Ruoka-virasto valvoisi pykälän nojalla annettujen velvoitteiden noudattamista.

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö:

Ympäristöterveysjaoston antaa asiasta seuraavan lausunnon:

1. luku Yleiset säännökset:

Varautumisvelvoitteen laajentaminen koskemaan myös normaali-olojen häiriötilanteita on tervetullut muutos ja tulee parantamaan yleistä varautumista myös poikkeusoloihin.

2. luku Varautumisvelvollisuus:

Velvoite huolehtia riskinarvioinnin ajantasaisuudesta on tarpeellinen tarkennus varautumisvelvoitteisiin.

4. luku Poikkeusolojen hallinnan ohjaus ja hallinnon erityisjärjestelyt:

Viranomaiselle säädettävä velvoite varautua tiedottamaan väestöä tehostetusti merkittävissä häiriötilanteissa sekä poikkeusoloissa on tarpeellinen ja viranomaisten varautumista parantava lisäys valmiuslakiin.

6. luku Hallinnon järjestäminen:

Kuntien yhteistyössä järjestämien viranomaistoimielinten kiireellisten tehtävien turvaamista voi olla hyvä tutkia myös valmiuslakia uudistettaessa. Esimerkiksi terveydensuojelu- ja elintarvikevalvonnan viranhaltijoiden kiireellisenä antamat määräykset on alistettava ensi tilassa kuntien yhteisen viranomaistoimielimen käsiteltäväksi. Jos kuntien yhteinen toimielin ei poikkeusoloissa pysty hoitamaan tehtäväänsä, ei asianosaisella ole mahdollisuutta hakea muutosta määräykseen eikä määräys tule lainvoimaiseksi.

8. luku Työvelvollisuus:

Lakiluonnoksen mukaan työvelvollista ei voitaisi määrätä hoitamaan sellaisia tehtäviä, joiden hoitamiseksi on muualla sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännössä säädetty erityiseksi edellytykseksi virkasuhde. Tämä sulkee työvelvollisuuden

Ympäristöterveysjaosto

ulkopuolelle kaikki ympäristöterveydenhuollon valvontatehtävät. Ympäristöterveyden-huollon yksiköt ovat pieniä ja merkittävässä elinympäristöön liittyvissä poikkeusoloissa niiden henkilöstöresurssit eivät alkuvaiheessa riitä. Valmiuslain valmistelussa olisi hyvä tutkia mahdollisuutta velvoittaa ympäristöterveydenhuollon viranhaltijoita tarvittaessa suorittamaan ympäristöterveydenhuollon piiriin kuuluvassa lainsäädännössä tarkoitettuja tehtäviä (kiireelliset tarkastus-, näytteenotto- ja mittaus-tehtävät) toimialueensa ulkopuolella alueella, jolle on julistettu poikkeusolot. Erityinen tarve lisäresurssille olisi esimerkiksi rajattua aluetta koskevan merkittävän säteilytilanteen jälkivaiheessa. Vaihto-ehtoisesti velvoite tai keskusviranomaisen oikeus määrätä asiasta voitaisiin säätää normaaliolojen lainsäädännössä (vrt. Eläintautilaki 76/ 2021, 69 §).

14. luku Sosiaali- ja terveydenhuollon turvaaminen:

Terveystenhuoltolain (1326/2010) 21 §:n mukaan ympäristö-terveydenhuollosta säädetään terveydensuojelulaissa (763/1994), elintarvikelaissa (297/2021), tupakkalaissa (549/2016) ja eläinlääkintähuoltolaissa (285/2023). Edellä mainittujen lakien lisäksi kuntien ympäristöterveydenhuolto vastaa kunnalle säädetystä lääkelain (395/1987) mukaisesta valvonnasta (nikotiinikorvaushoito-valmisteiden myynnin valvonta). Sama ympäristöterveydenhuollon henkilöstö vastaa usein kaikista edellä mainittujen lakien mukaisista valvontatehtävistä. Sääntelyn tulisi mahdollistaa ympäristöterveyden-huollon voimavarojen kohdentaminen häiriötilanteen hoitamiseen ja korkeariskisempään toimintaan esimerkiksi säteilyvaaratilanteissa tai merkittävässä talousveden laatuun ja saatavuuteen liittyvissä häiriöissä, joissa tulee arvioida merkittävien resurssien mm. puhdistus-toimenpiteiden riittävyyttä ja elintarviketurvallisuutta tai lisätä merkittävästi talousveden laadun valvontaa. Lakiehdotuksen 97 §:ssä tulisiakin Terveystenhuoltolain mukaisesti koskevien poikkeuksien sijaan säätää Ympäristöterveydenhuoltoa koskevista poikkeuksista ja ottaa huomioon mahdollinen tarve luopua poikkeusoloissa myös tupakka-lain ja lääkelain tehtävistä sekä eräistä elintarvikelain kiireettömistä tehtävistä. Sekä terveydensuojelussa että elintarvikevalvonnassa tulisi olla mahdollista poikkeusoloissa luopua tarvittaessa ilmoitusten käsittelystä ja vähäriskisimpien kohteiden säännöllisestä valvonnasta. Lisäksi valmiuslaissa tulisi mahdollistaa luopuminen terveydensuojelulain 18 § ja elintarvikelain 9 ja 11 §:n mukaisten hyväksymishakemusten käsittelyaikavaatimuksista.

17. luku Energia-, vesi-, ja jätehuollon turvaaminen:

Uudet toimivaltuudet vesihuollon turvaamiseksi sekä jätehuollon turvaamiseksi ovat perusteltuja vakavien terveyshaittojen ehkäisemiseksi eräissä poikkeusoloissa. Terveystenhuoltolain mukaisia velvoitteita voidaan kohdistaa vain terveyshaitan aiheuttajaan, kun esimerkiksi laajavaikutteisen säteilyonnettomuuden jälkeen on tärkeää saada puhdistusjätteet

Ympäristöterveysjaosto

siirrettyä ripeästi alueelle, jossa ne eivät altista väestöä.

19. luku Alkutuotannon ja ruoantuotannon turvaaminen:

Luvussa annettaisiin Ruokavirastolle uusi koko maan kattava tehtävä valvoa maa- ja metsätalousministeriön elintarviketoimijoille ruoan-tuotannon turvaamiseksi antaman velvoitteen noudattamista. Normaalioloissa Ruokavirasto valvoo teurastamoja ja luomutuotantoa. Muita elintarviketoimijoita valvovat kuntien elintarvikeviranomaiset elintarvikelain nojalla. Valmiuslaissa tulisi turvata Ruokavirastolle riittävät resurssit hoitaa poikkeusoloissa säädettäviä uusia ja mahdollisesti pitkäkestoisia tehtäviä.

Ympäristöterveysjaostolla ei ole muuta huomautettavaa asiasta.

Ympäristöterveysjaosto

8

Ympäristöterveysjaoston toimintakertomus 2025

Ympäristöterveysjaosto 19.02.2026
2117/02.02.00/2024

Valmistelu ja lisätiedot
I kaupungineläinlääkäri-hygieenikko Tiina Tiainen
talousasiantuntija Riku Muurinen
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Rahoitusjohto on ohjeistanut toimialoja vuoden 2025 toimintakertomuksen valmistelussa. Toimintakertomuksessa käsitellään toimielimen alaisten palvelualueiden toimintaa, keskeisiä tunnuslukuja, sekä toteutunutta talousarviota.

Vuoden 2025 toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston vuoden 2025 talousarviossa asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta.

Ympäristöterveydenhuollon toimintatuotot olivat tilinpäätöshetkellä 1,9 miljoonaa euroa, kun vuodelle oli budjetoitu tuloja 2,0 miljoonaa euroa. Ympäristöterveydenhuollon vuoden 2025 toimintakulut olivat 2,8 miljoonaa euroa, kun talousarviossa kulujen oli arvioitu olevan noin 3,0 miljoonaa euroa

Liitteet:
Toimintakertomus
Käyttötalouden toteutuminen

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö:

Ympäristöterveysjaosto päättää

1
hyväksyä vuoden 2025 toimintakertomuksen

2
lähettää vuoden 2025 toimintakertomuksen lupa- ja valvontalautakunnalle tiedoksi

Pykälä tarkastetaan heti.

Ympäristöterveysjaosto

9

Tiedoksi

Ympäristöterveysjaosto 19.02.2026
119/11.05.00.00/2026

Asemakaavan muutos, Kuningattarenranta kortteli 1060 Loviisa

NCC Industry Oy_ Tolkkisenranta vaihe 2

Loviisan asuntomessualueen kalataloudellisesta toimenpidevelvoitteesta tehty toteuttamissuunnitelma / lausunto Lounais-Suomen elinvoimakeskukselle

Liljendalin jätevedenpuhdistamon käyttö- ja päästötarkkailu, vuosiyhteenveto 2025

Sannainen vesistötarkkailu 2025

Todistukset ja päätökset tammikuu 2026

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö:

Ympäristöterveysjaosto merkitsee asiakirjat tiedoksi.